

คำประกาศสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยบูรพาทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย
ปริญญาสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
พุทธศักราช ๒๕๔๕

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบบฝ่าละอองพระบาท

ด้วยสภามหาวิทยาลัยบูรพา ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2545 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2545 ได้มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นสมควรขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ทั้งนี้ ด้วยสำนึกในพระกรณียกิจและพระปรีชาสามารถด้านสาธารณสุข ทรงตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของการสาธารณสุข ซึ่งเป็นที่ประจักษ์แก่มหาชน กล่าวคือ

ทรงให้ความสนพระทัยในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎร และการศึกษาของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารด้วยทรงตระหนักดีว่า เด็กและเยาวชนคือกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติให้มีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต ซึ่งจากการเสด็จไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในท้องที่ห่างไกล ความเจริญทั่วประเทศ ทรงพบว่าเด็กและเยาวชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นเหล่านั้นมีสภาพยากจน ขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภค ร่างกายอ่อนแอ ทำให้ขาดโอกาสในด้านการศึกษาไปด้วย จึงได้พระราชทานแนวพระราชดำริในการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน อาทิ

โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ทรงมุ่งเน้นให้ครูและนักเรียนร่วมกันทำการเกษตรในบริเวณโรงเรียนแล้วนำเอาผลผลิตที่ได้มาประกอบเป็นอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนในโรงเรียน ส่วนผลผลิตที่เหลือก็จะนำไปขายให้แก่ราษฎร เพื่อนำเงินที่ได้จากการขายมาเป็นทุนสำหรับดำเนินโครงการในโรงเรียนต่อไป นอกจากนี้จะเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอาหารกลางวันของเด็กนักเรียนแล้ว ยังเป็นการฝึกหัดให้เด็กมีความรู้ทางการเกษตร สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ในอนาคต

โครงการพัฒนาหมู่บ้านในถิ่นทุรกันดาร สืบเนื่องจากการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในท้องถิ่นทุรกันดารของประเทศไทย ทำให้ทรงพบเห็นความแตกต่างอย่างมากในด้านสภาพความเป็นอยู่ระหว่างราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองกับราษฎรที่อาศัยอยู่ในชนบทที่ห่างไกล จึงทรงพระราชทานแนวพระราชดำริให้จัดทำโครงการดังกล่าวขึ้น เพื่อให้ชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรเกิดความเท่าเทียมกัน

โดยเริ่มขึ้น...

โดยเริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ ที่หมู่บ้านดงนา, หมู่บ้านโนนขาม ตำบลหนามแท่ง และที่หมู่บ้านปากลา ตำบลนาโพธิ์กลาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี หมู่บ้านทั้งสามแห่งนี้อยู่ห่างไกลจากชุมชนอื่นมาก การคมนาคมเป็นไปอย่างลำบากไม่มีถนนเข้าถึง นอกจากทางน้ำ ประชาชนมีฐานะยากจน ขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภค และยังมีปัญหาในด้านสุขภาพเป็นอย่างมาก เนื่องจากไม่มีสถานอนามัยในหมู่บ้านเลย หลังจากที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้าไปช่วยเหลือและพัฒนาแล้ว ปัจจุบันนี้ราษฎรในหมู่บ้านทั้ง ๓ แห่ง มีความเป็นอยู่ดีขึ้นอย่างมาก ต่อมาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขยายโครงการไปยังจังหวัดอื่น ๆ อีกด้วย

นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังทรงให้ความสำคัญ สนพระทัยงานด้านโภชนาการเป็นพิเศษอีกด้วย เนื่องจากทรงเห็นว่าโภชนาการเป็นพื้นฐานของการมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี ประกอบกับในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรในจังหวัดต่าง ๆ ได้ทรงพบเห็นเด็กและเยาวชนจำนวนมากที่เป็นโรคขาดสารอาหาร จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดทำโครงการปรับปรุงภาวะโภชนาการเด็กแรกเกิดถึงอายุ ๕ ขวบ เพื่อให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นได้รับอาหารที่เพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการของร่างกาย โดยได้พระราชทานทุนทรัพย์ให้เริ่มดำเนินการครั้งแรกที่จังหวัดนครราชสีมา เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๑ และเมื่อโครงการได้ผลเป็นที่พอพระราชหฤทัยแล้ว จึงโปรดให้ขยายโครงการไปยังพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ตามลำดับต่อไป รวมทั้งยังได้พระราชทานแนวพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ เป็นการแบ่งเบาภาระให้แก่ผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาเลี้ยงดูบุตรหลาน และทำให้เด็กก่อนวัยเรียนเหล่านั้นได้รับการดูแลด้านสุขภาพเป็นอย่างดี ส่งผลให้จำนวนเด็กที่ขาดสารอาหารลดน้อยลงเป็นลำดับ

โดยที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพร้อมด้วยพระจริยวัตร และพระปรีชาสามารถในด้านการสาธารณสุข ยังผลอันเป็นคุณประโยชน์ยิ่งใหญ่ ให้บังเกิดแก่พสกนิกรชาวไทย เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกร ในการที่ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจอันหนักยิ่ง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญของประเทศชาติ สภามหาวิทยาลัยบูรพาจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่มหาวิทยาลัยบูรพาสืบไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม